AZƏRBAJÇAN OPERASЬNЬN 30 ILLIJI

KECDIJIMIZ JOL

Azərbajcan musiqili qomedija teatrьnьn artisti Nurməmməd Məmmədov joldaş 1910-çu ildə «Lejli və Məçnun» operasьnda Lejli rolunda.

Azərbajçan opera teatrь əz otuz illik tarixi boju bir cox aqьr şərait və cətin jollar kecmişdir. Opera teatrьmьz ilk təşkil olunduqu illərdə artist qvvvəsi catьşmьrdь, ojnanьlan əsərlərə məxsus paltarlarь dərzilərdən kirajə ilə alьrdьq. Qadьn paltarlarьnь artistlər əz evlərindən gətirirdilər. Dəfələrlə anamьn paltarlarьnь ondan gizli teatra aparmaq ystyndə dəjyldyjym gynlər açь bir xatirə kimi jadьmda qalmьşdьr.

Azərbajçanda Aprel Revoljusijasьndan əvvəl səhnəmizdə qadьn rolunun kişilər tərəfindən ifa edildiji tarixi bir faqtdьr. O zaman qadьn rolu ojnajan artistlərdən biri də mən idim. 1910-çu ildə «Lejli və Məçnun» operasьnda birinçi dəfə Lejli rolunu ifa etdim. Sonralar «Əsli Kərəm» pjesasьnda «Əsli», «Şahabbas və Xurşidbanu» pjesasьnda «Xurşidbanu», «Arşьn mal alan» pjesasьnda «Gylcəhrə» rollarьnda cьxьş edirdim. Bunun əvəzində reaqsion elementlər mənə istehza edirdilər. 1920-çi iladək davam edən belə şəraitdə mən, operada qadьn rolunda, dramada kişi rolunda səhnəjə cьxьrdьm.

Bəjyk Oqtjabr Sosialist Revoljusijasьnьn parlaq gynəşi Azərbajcanь əz işьqьna byrydyjy zaman, ordenli respublikamьzьn bytyn zəhmətkeşləri və inçəsənət işçiləri ilə birlikdə, mən də hər çyr əzab və sьxьntьdan xilas oldum.

Bəjyk bolşeviqlər partijasь və Sovet hekuməti qadьnlara azadlьq hyququ verdi. Səhnəmizdə qadьn rolunu qadьnlar ojnamaqa başladьlar. Opera teatrьmьz getdikcə genişləndi. Kecmişdə inçəsənət işçilərinin cəkdiji maddi və mə'nəvi sьxьntь, maddi və mə'nəvi ruh jyksəklijinə cevrildi.

Biz, gyndən-gynə cicəklənən və inkişaf edən inçəsənətimiz, varlь və xoşbaxt halatьmьz ycyn partijamьza, Sovet hekumətimizə və xalqlarьn dahi rəhbəri bəjyk Stalinə borçlujúq. Cynki dynjanьn heç bir jerində inçəsənət işçilərinə bizim əlkədə olduqu kimi q'jmət və əhəmijjət verilmir. Biz, bəjyk Stalinin daimi məhəbbət və qajqьsь sajəsində bəjyjyr və artьrьq.

Artist: Nurməmməd Məmmədov

ƏLIMIZDƏ TARIXI BIR DOQUMENT VARDЬR. BU DOQUMENT, 1913-CY ILDƏ PETERBURQDA (LENINQRADDA) MUSIQI TƏHSILI ALAN GƏNÇ QOMPOZITOR YZEJR HACЬBƏJOV JOLDAŞЬN SARABSKI JOLDAŞA GƏNDƏRDIJI MƏKTUBDUR. HACЬBƏJOV JOLDAŞ ƏZ MƏKTUBUNDA PULSUZLUQDAN ŞIKAJƏT EDIR. EJNI ZAMANDA O, GƏLƏCƏKDƏ AZƏRBAJCAN OPERA TEATRЬNЬN ARTACAQЬNA VƏ BAŞQA ŞƏHƏRLƏRDƏ TAMAŞA VERMƏJƏ QADIR OLACAQЬNA YMMID BAĞLAJЬR.

CAR MYTLƏQIJJƏTI VƏ MYSAVAT AĞALЬĞЬ DƏVRLƏRINDƏ YZEJR HACЬBƏJOV JOLDAŞ VƏ INCƏSƏNƏTIN BAŞQA XADIMLƏRI ƏZ ARZЬLARЬNA CATA BILMƏDILƏR. HAKIMIJJƏT BAŞЬNDA DURAN PARAZIT SINIFLƏR XALQ JARADЬCЬLARЬNЬ, QULTURASЬNЬ BOĞURDULAR.

AZƏRBAJCANDA INCƏSƏNƏTIN ƏSL INKIŞAFЬ SOVET HAKIMIJJƏTININ QURULDUĞU ILLƏRDƏN BAŞLAMЬŞDЬR. AZƏRBAJCAN OPERASЬ «BAŞQA ŞƏHƏRLƏRDƏ» DEJIL, DYNJADA ƏN DEMOQRATIK VƏ ƏN QYDRƏTLI SOVET DƏVLƏTININ QЬZЬL PAJTAXTЬNDA, PARTIJA VƏ HƏKUMƏT RƏHBƏRLƏRI QARŞЬSЬNDA ƏZ ZƏNGIN, VALEHEDICI TAMAŞALARЬNЬ GƏSTƏRMIŞ, YZEJR HACЬBƏJOV JOLDAŞLA BIRLIKDƏ BYTYN INCƏSƏNƏT ADAMLARЬMЬZЬN ARZЬLARЬ JERINƏ JETIRILMIŞDIR.

BUGYN, MIRZƏ FƏTƏLI AXUNDOV ADЬNA LENIN ORDENLI AZƏRBAJCAN DƏVLƏT OPERA VƏ BALET TEATRЬ ƏZ VARLЬĞЬNЬN 30 ILLIK JUBILEJINI QEJD EDIR. BƏJYK QULTUR-SIJASI ƏHƏMIJJƏTI OLAN BU JUBILEJ ZƏHMƏTKEŞ XALQЬMЬZЬN CICƏKLƏNƏN INCƏSƏNƏTININ BAJRAMЬDЬR. XALQЬMЬZ ƏMINDIR KI, SOVET HAKIMIJJƏTI ILLƏRINDƏ TARIXI QƏLƏBƏLƏR ƏLDƏ EDƏN VƏ ƏZ ƏTRAFЬNA 700 NƏFƏRLIK INCƏSƏNƏT ORDUSU TOPLAJAN AZƏRBAJCAN OPERA TEATRЬ GƏLƏCƏKDƏ DAHA COX INKIŞAF EDƏCƏK VƏ INCƏSƏNƏTIN ƏN JYKSƏK ZIRVƏLƏRINƏ CATACAQDЬR.

GƏNÇ TALANTLAR

Azərbajçan operasьnьn əsas nailijjətlərindən biri də, onun gezəl, talantlь opera qadrlarь — baçarьqlь aqtjorlar, qompozitorlar, dirizorlar, rəssamlar, balerinalar jetişdirməsidir. Hal-hazьrda M. F. Axundov adьna Azərbajçan Lenin ordenli Dəvlət Opera və Balet Teatrьmьzьn qolleqtivi SSRI xalqlarьnьn opera qolleqtivləri icərisində myəjjən jer tutur və Azərbajçan xalqь bu sahədə, əsrlər boju myəjjən musiqi qulturasьna malik olan xalqlarla janaşь olaraq irəli addьmlajьr.

Revoljusijajadək Azərbajçanda belə artist qadrlarь jox idi. Revoljusijadan qabaq burada oxumaq sənəti jalnьz xanəndəlik və aşьqlьqdan ibarət idi. Kecmişdə jalnьz jyksək tenor səslər sevildijindən, tək-tyk jazьlmьş əsərlərdə də belə səslər iştirak edə bilərdi (pəsxanlar və zilxanlar).

Indi isə vəzijjət tamamilə başqadьr. Revoljusijadan sonra Azərbajçan opera inçəsənəti misli gerynməmiş templərlə jyksəlmiş və əzy ycyn lajiqli qadrlar jetişdirmişdir. Indi bizim operamьzьn cox bəjyk perspeqtivalarь vardьr.

Bir sьra Jevropa operalarь ilə bərabər, «Şahsənəm», «Nərgiz» və «Koroqlu» operalarьnda myvəffəqijjətlə cьxьş edən, SSRI-nin xalq artisti, Azərbajçan SSR Baş Sovetinin deputatь, ordenli Şovkətxanьm Məmmədova, Gylara Iskəndərova, Qnarıq Qriqorjan kimi məharətli aqtrisalarьmьzla janaşь olaraq artmaqda və irəliləməkdə olan H. Rzajeva, S. Mustafajeva, S. Qulijeva, E. Axundova, A. Terequlova və başqalarь kimi çoşqun energijalь və ymmidverici gənç qadrlarьmьz vardьr.

«Lejli və Məçnun» operasьnьn avtoru, SSRI xalq artisti, SSRI Baş Sovetinin deputatь, ordenli Yzejr Haçьbəjov joldaşьn 1913-çy ildə alьnmьş portreti.

H. A. Haçьbababəjov, Şirzad Hysejnov, M. T. Baqьrov, Ə. Ə. Sadьqov, J. Rzajev, Əli Zylalov, A. B. Bynjadzadə, Aqalarov, B. A. Mustafajev, Əzdər, H. B Hysejnov, Q. Iskəndərov və başqalarь kimi inçə və həssas səsə malik talantlь artist qadrlarьmьz jetişir.

Bunlarla bərabər operamьzda Ə. Həsənov, Nijazi, Əfrasijab, Israfilzadə kimi talantlь qompozitorlar; H. Mustafajev, Ədhəm kimi gezəl rəssamlar, Q. Almaszadə kimi baçarьqlь balet ustalarь jetişmişdir.

Azərbajçan operasь və onun artistləri partija və hekumətimizin və şəxsən sevimli atamьz doqma Stalinin dərin qajqьsь və atalьq məhəbbətilə əhatə olunmuşlar. Juxarьda gestərdijimiz artistlərin coxusunun ordenli olmasь və Azərbajçanьn xalq və əməkdar artistləri kimi şərəfli ad daşьmasь buna parlaq sybutdur. Bu qajqь və məhəbbət hər bir zaman—gələçəkdə də—opera inçəsənətimizin jyksəlişinə təkan verəçək və jeni-jeni gənç opera qadrlarьmьzьn tərəqqisi ycyn hər çyr imkan jaradaçaqdьr.

BYLBYL
SSRI xalq artisti, Azərbajçan SSR Baş Sovetinin deputatь, ordenli

30 IL ƏVVƏL

Azərbajçan SSR xalq artisti, Azərbajçan SSR Baş Sovetinin deputatь, ordenli H. Q. Sarabski joldaş 30 il bundan əvvəl «Lejli və Məçnun» operasьnda Məçnun rolunda.

Operamьz jalnьz Oqtjabr Sosialist Revoljusijasьndan sonra Lenin-Stalin milli sijasəti sajəsində dynja opera qulturasь səvijjəsinə catmьşdьr.

30 il bundan qabaq birinçi dəfə biz əlkəmizin gənç qompozitoru Yzejr Haçьbəjovun jazdьqь «Lejli və Məçnun» operasьnь ojnarkən, avtor orkestrdə sqripqa calьr, dramaturq Ə. Haqverdijev isə qarşьsьndakь ərəb əlifbasь ilə jazьlь kitab yzyndən Y. Haçьbəjova «dirizorluq» edirdi.

Y. Haçьbəjovun calmaqa lajiqli sqripqasь joxdu, ona gerə də mysəlmanlar arasьnda maarif işlərini «genişləndirməji» əzynə məqsəd tə'jin edən «Nicat» çəmijjəti gənç qompozitora, calmaq ycyn Indrizişeqin musiqi maqazasьndan bir sqripqa kirajə etmiş və o geçənin səhəri alьb... geri qajtarmьşdь.

Y. Haçьbəjovun 1913-çy il ijul ajьnьn 3-də Peterburqdan mənə jazdьqь bir məktubunda dejilirdi:

«... Bugyn Myslymdən (M. Maqomajev—Red.) dəxi məktub aldьm, jazьr ki, «Nicat»ьn adamlarь kəhnə qontraqtь gətyryb gedib polismejstrə gestəriblər ki, guja mən jazdьqlarьmь onlara satmьşam...»

Bu məktub, kecmişdə xalqьmьza «rəhbərlik» edən burzuazijanьn açgezlyjyny, xalqьn qulturasьnь məhv etmək ycyn polismejsterlərlə əlbir işlədijini gestərir.

Bir gyn birinci dəfə olaraq afişada «Mysəlman xanьmlarь ycyn baqlь loza'lar var» sezyny jazmьşdьq. Içərişəhərdə Bakь dəvlətlilərindən Kəbəlajь Abbasqulu Qəzvinli oqlu məni tutub: dedi:

—Çənab artist işlər neçədir...

Mən—Hym... saqol... jaxşьdьr—dejə çavab verdim.

—Bəli... indi də kişilərdən qurtarьb, arvadlarь joldan cьxartmaqa başlamьşsьz...—dejərək məni məhkəm dejdy.

Operamьzьn belə faqtlarla dolu kecmişi vardьr.

Lakin mən əzymy ən xoşbaxt adamlardan biri hesab edirəm, cynki əgər opera qulturamьzьn ən aqьr gynlərini kecirmişəmsə də, Stalin epoxasьnda yrək arzьlarьmьn jerinə jetirildijini və sənətimin jyksək dərəçəjə və qijmətə catdьqьnь da germyşəm.

H. SARABSKI
Azərbajçan SSR xalq artisti, Azərbajçan SSR Baş Soveti deputatь, ordenli

M. F. Axundov adьna Azərbajçan Lenin ordenli Dəvlət Opera və Balet teatrьnda bugyn jeni quruluşda gestərilən «Lejli və Məçnun» operasьnьn 4-çy aqtь.
Foto Baqьrьndьr

Cicəklənən operamьz

Azərbajçan musiqili teatrьnьn mejdana cьxmasь və onun birinçi inkişaf dəvrynyn tarixi, — bəjyk cə'jjətlər tarixidir, ana dilində xalq mahnьlarьnь oxumaq hyququ uqrunda car satraplarьna və milli burzuazijaja qarşь çoşqun mybarizə tarixidir.

Tykənməz xalq melodijalarь xəzinəsinə və az tapьlan musiqi qabilijjətinə malik olan Azərbajçan xalqьnьn nota savadь jox idi. Car hakimijjəti, Azərbajçan burzuazijasь və milli ruhanilər, inçəsənətin nə qədər bəjyk bir qyvvə olduqunu gezəlçəsinə bilirdilər. Odur ki, onlarьn teatr haqqьnda qadaqanь, xalq kytlələrini əsarət altьnda saxlamaq ycyn jyrytdykləri ymumi sijasətdən doqurdu.

Lakin tam ymmidsizlik fikri doquran bu şəraitə baxmajaraq, Azərbajçan musiqi teatrь jenə əmələ gəlirdi. Entuziazm, myjəssər olmajan şeji mymkyn etdi. Əngəllər və myqavimət jox edildi. 1908-ci il janvarьn 12-də azərbajçança ilk «Lejli və Məçnun» operasьnьn birinçi tamaşasь gestərildi.

Bu ilk operanьn avtoru, adь birinçi dəfə afişada gerynən Yzejr Haçьbəjov idi. Avtorun, myəllimlər seminarijasьnda oxujan və orada ymumi təhsil predmetləri ilə janaşь olaraq elementar musiqi savadьnь mənimsəmiş joxsul bir student olduqunu cox azlarь bilirdilər. Haçьbəjov əzy, əzynyn birinçi operasь «Lejli və Məçnun» haqqьnda belə dejir:

«Lejli və Məçnun» operasьnьn partiturasь jox idi. Bunu, hərəkət'n və oxuma nemrələrinin qajdasьnь gestərən və «direqsion» adlanan ysul əvəz edirdi. Jalnьz orkestr momentlərini və xalq mahnьlarьndan gətyrylmyş xor melodijasь materialьnь notaja salmaq lazьm gəlmişdi. Oxujanlara, teqstə riajət edərək, myəjjən məqam daxilində improvizasija ilə məşqul olmaqa hər çyr imkan verilmişdi...».

Haçьbəjovun təsvir etdiji mənzərəni tamamlamaq ycyn, biz birinçi tamaşanь (həm də jalnьz birinçi tamaşanь dejil!) xaraqterizə edən bir neçə cəhəti də əlavə edəçəjik. «Lejli və Məçnun» operasьnьn birinçi tamaşasьnda Haçьbəjov əzy orkestrdə sqripqa calьrdь, nota savadьndan qətijjən mə'lumatь olmajan dramaturq Ə. Haqverdijev tamaşaja dirizorluq edirdi və Fizulinin şairanə dəhasь ilə zijnətləndirilən inçə Lejlinin rolunu... çajxanada çajçь şagirdi sifətilə işləjən Fərəçov adlь bir hyndyr oqlan ojnajьrdь.

Bu opera cox bəjyk myvəffəqijjət qazandь. Camaat artistləri, xysusən Məçnun rolunu cox jaxşь ifa edən H. Q. Sarabskini arasь kəsilmədən səhnəjə caqьrьrdь.

Belə bir myvəffəqijjətin səbəbi nə idi? Əvvələn, Lejli və Məçnun haqqьnda dastan hər bir azərbajçanlьja jaxşьca mə'lum idi. Ikinçisi, tamaşaçь ycyn heç də adi olmajan bir vəzijjətdə ona təqdim olunan musiqi, əsl xalq musiqisi idi. Ycyncysy, Azərbajçan xalqь əz doqma, Azərbajçan operasьnьn mejdana cьxmasьnь coxdan gezləjirdi.

«Lejli və Məçnun» operasьndan sonra Haçьbəjovun jeni əsərləri mejdana cьxdь. Haçьbəjov beş il ərzində «Rystəm və Söhrab», «Şejx Sən'an», «Əsli və Kərəm», «Şah Abbas» operalarьnь, «Ər - arvad» «O olmasьn, bu olsun» və «Arşьn mal alan» musiqili qomedijalarьnь jazdь. Bu jeni operalar musiqi inçəsənəti neqteji - nəzərindən myqəmməl əsər olmasalar da, əz musiqi faqturasьna gerə, melodija materiallarьnьn işlənməsinə və orkestr calqьsьnьn mykəmməllijinə gerə «Lejli və Məçnun» operasьndan xejli fərqli idi. Bu operalarda oxumanьn improvizasija xaraqteri mymkyn minimuma qədər endirilmişdi.

Bu zaman Haçьbəjovun jaradьçьlьqьnda onun musiqili qomedijalarь xysusi jer tutur. Bu qomedijalarьn hamьsь myasir tematiqada jazьlmьşdьr. Bu qomedijalarda qompozitor, o zamankь Azərbajçan intelligensijasьnьn qabaqcьl hissəsini məşqul edən idejalarь əks etdirməjə calьşmьşdьr. Lakin Haçьbəjovun qomedijalarьnda başlьca olaraq, o zaman azərbajçanlь qadьnlarьn azadlьqь idejasь kimi cox mybahisəli bir ideja, şəriətlə və reaqsion tradisijalarla mybarizə idejasь cox parlaq və talantlь surətdə əks etdirilmişdir.

1916-cь ildə Myslym Maqomajevin «Şah Ismajьl» operasь mejdana cьxdь. Haçьbəjovun birinçi operalarь əz təsviri vasitələrinə gerə primitiv olub əslən ajrь-ajrь musiqi melodijalarьnь sadəçə birləşdirməkdən ibarət idisə, «Şah Ismajьl» operasьnda Maqomajev Azərbajçan melosunu Jevropa musiqi texniqasь ilə birləşdirməjə calьşmьşdьr.

Azərbajçan musiqili teatrьnьn revoljusijadan əvvəlki inkişaf dəvry «Şah Ismajьl» operasь ilə qurtarьr. Mysavatcь gədalarьn az myddətli aqalьqь, tarixə, Azərbajçanьn musiqi qulturasь sahəsində bəjyk cətinliklə qazanьlmьş şejlərin darmadaqьn və məhv edilməsi ycyn onlarьn aqtiv çəld gestərmələri kimi daxil olmuşdur. Azərbajçan musiqili teatrьnьn tarixində də mysavat dəvry ən qaranlьq bir səhifə təşkil edir.

Azərbajçan inçəsənətinin, xysusən musiqi inçəsənətinin əsl tərəqqisi Bəjyk Oqtjabr Sosialist Revoljusijasьnьn jetişdirməsi olan Aprel Revoljusijasьnьn qələbəsindən sonra başlanmьşdьr. Aprel Revoljusijasь Azərbajçan xalqь ycyn azadlьq, xoşbaxtlьq və şən həjat gətirdi. Azərbajçanьn sovetləşməsi gynyndən kecən 18 il, hamьnьn təsdiq etdiji kimi, bytyn Sovet Ittifaqьnьn bəjyk qulturasьnьn bəzəji olan sosialist məzmunlu, milli formalь Azərbajçan musiqi qulturasьnьn cicək kimi acьlmasь və çoşqun tərəqqisi illəri olmuşdur.

Sovetləşmədən sonra Azərbajçan musiqi teatrьnьn ən birinçi nailijjəti, SSRI xalq artisti R. M. Qlierin «Şahsənəm» operasь idi. Bu opera, Azərbajçanьn opera inçəsənətinin inkişafьnda dənyş etapьdьr. Bu opera birinçi əsərdir ki, burada Azərbajçanьn gezəl xalq melodijasь myqəmməl qompozitor texniqasь ilə parlaq surətdə birləşdirilmişdir.

«Şahsənəm» operasьndan sonra Myslym Maqomajevin «Nərgiz» operasь, — sovet tematiqasьnda, 1920-çi ildə Azərbajçan kəndlərində kəndli ysjanь haqqьnda jazьlmьş birinçi Azərbajçan operasь mejdana cьxdь. «Nərgiz» operasь əsl qəhrəmanlьq əsəri olub, burada Azərbajçanda sovet hakimijjəti uqrunda fədakarlьqla mybarizə edən çanlь adamlar təsvir edilmişdir. «Nərgiz» operasьnьn musiqi materialь Azərbajçan xalq musiqisi əsasьnda qurulmuşdur. Revoljusijadan əvvəlki operalarьn tradision formalarьndan uzaqlaşmaq və jeni qabaqcьl musiqi texniqasьnьn ən jaxşь nailijjətlərini əldə etmək sahəsində avtorun ciddi təşəbbysy «Nərgiz» operasьnda həjata kecirilmişdir. «Nərgiz» operasьnьn mejdana cьxmasь, şybhəsiz ki, Azərbajçan musiqi inçəsənətinin bəjyk qələbəsidir.

Nəhajət, SSRI xalq artisti Yzejr Haçьbəjovun əsl şah əsəri olan «Koroqlu» operasь, Azərbajçan musiqi inçəsənətinin gələçək jyksəlişində bəjyk etap olmuşdur. Bu opera, qompozitor Haçьbəjovun çoşqun jaradьçьlьq jyksəlişinin sybutu olub, syzetinin zənginlijinə, obrazlarьnьn parlaqlьqьna, musiqi dilinə, jaradьçьlьq dairəsinin genişlijinə gerə repertuarьmьzda bərabəri olmajan bir əsərdir. Bu operanьn mejdana cьxmasь əsl xalq bajramьna cevrildi. Azərbajçanьn birinçi «Lejli və Məçnun» operasьnьn avtoru tərəfindən jazьlmьş «Koroqlu» operasь talantlь qompozitorun 30 illik axtarьşьna parlaq jekun vurur. Bu jekunla jalnьz Haçьbəjov əzy dejil, jalnьz Azərbajçan musiqi qulturasь dejil, bytyn Sovet Ittifaqьnьn musiqi qulturasь fəxr edə bilər.

Xalqьn alcaq dyşmənləri, maarif və qultura sahəsinə soxulmuş əçlaflar Azərbajçan inçəsənətinin inkişafьnь dajandьrmaq ycyn baçarьqlarьnь edirdilər. Onlar gənç qadrlarьn artmasьna əngəl təredirdilər, bəjyk badii və ideoloзi qijməti olan jeni əsərləri bilə - bilə gizlədirdilər. Partija və hekumət, hər çyr qontrrevoljusionerlərin əqrəb juvasьnь darmadaqьn edərək, Sovet Ittifaqьnьn bytyn xalqlarьnьn, o çymlədən Azərbajçan xalqьnьn inçəsənətinin daha bəjyk tərəqqisini tə'min etdilər. 1938-ci ilin aprel ajьnda Mosqvada kecirilən Azərbajçan inçəsənəti deqadasьna Azərbajçanьn musiqi teatrь, əz jaradьçьlьq qyvvələrini tamamilə cicəkləndirmiş halda getdi.

M. F. Axundov adьna Azərbajçan Lenin ordenli Dəvlət Opera və Balet Teatrьmьz, ilk Azərbajçan operasь «Lejli və Məçnun»un birinçi tamaşasьnьn 30 illik jubilejinə əz jaradьçь qyvvələrini tamamilə inkişaf etdirmiş halda gəlir.

Bizim indi əzymyzyn jyksək ixtisaslь qompozitorlarьmьz, rezissorlarьmьz, dirizorlarьmьz, rəssamlarьmьz vardьr. Bizim, doqma inçəsənətin şöhrəti və tərəqqisi ycyn entuziazmla işləjən gezəl jaradьçь qolleqtivimiz vardьr.

Işçilərin internasional tərbijəsinin əsas məqsəd olaraq qarşьja qojulmasь, teatrьn nailijjətlərindən sajьlmalьdьr. Azərbajçanlь artistlərin rus operalarьnda və rus artistlərinin Azərbajçan operalarьnda iştirak etmələri adi hadisə olmuşdur. Bu cəhətçə Azərbajçan qulturasь ilə bəjyk rus xalqьnьn qulturasь arasьnda qarşьlьqlь tə'sir cox jaxşь nəticə verir.

Azərbajçan inçəsənətinə jaxşь bələd olan, xalqlarьn bəjyk rəhbəri Stalin joldaşьn qajqьsь nəticəsində Azərbajçanьn inçəsənəti indi tamamilə cicək acmьşdьr.

ŞƏMSƏDDIN ABASOV
M. F. Axundov adьna Azərbajçan Lenin ordenli Dəvlət Opera və Balet Teatrьnьn direqtoru, ordenli